

Kerkdienst Janskerk 11 september 2016

Thema: Jeremia

Lezing: Jeremia 20: 7-18

Voorganger: Jasja Nottelman

Inleiding

Jeremia ervaart God, als hij er niet onderuit kan dat God hem als profeet wil, dat hij onaangename boodschappen moet brengen, berichten van ondergang. Hij voelt zich overweldigd, en hij vervloekt zelfs zijn geboortedag.

Overweging

Allemensen,
wat een een heftige klacht...

Dat liegt er niet om.

Het geworstel van Jeremia is een strijd ten diepste.
Heen en weer geslingerd wordt hij.

‘God, U hebt mij verleid, mij in uw greep gekregen,
met alle gevolgen van dien. Ik spreek over U en van U, maar iedereen verklaart me voor gek, neemt niets van mij aan, en erger nog, ik ben mijn leven niet meer zeker, dit wordt nog mijn dood.’

Tegelijkertijd is er in Jeremia een niet te temmen drang om vanuit zijn hart toch te willen spreken,
‘er laait een vuur op in mijn hart, het brandt in mijn gebeente’.

God is voor Jeremia degene die hem terzijde staat,
uiteindelijk zullen de belagers van Jeremia hem niet in hun macht krijgen.
God is zo groot
een rechtvaardig onderzoeker
die iedereen kent en doorgrondt.
Deze God is de God die gaat voor de arme,
hij ziet wat deze moet doorstaan,
God is de redder, de bevrijder.

‘Maar, o, waarom moet mij dit overkomen, waarom ben ik de vertolker van deze God, als me dit alleen maar verdriet, pijn en schande oplevert... was ik maar nooit geboren...’

Jeremia voelt zich verscheurd tussen dat wat hij ten diepste gelooft, waar hij op wil vertrouwen, of waarop hij niet anders kan dan vertrouwen: op God die hem ziet, rechtvaardig is en bevrijdend is. En dat wat hij tegen komt in de rauwe werkelijkheid. Mensen die niet willen luisteren naar wat hij, namens deze God, te zeggen heeft.

Een verzet tegen wat er diep van binnen leeft.
Het ontlopen van dat geluid, die stem.
En toch ook niet anders kunnen,
God die in je bloed zit
en je bitter leven zoet maakt.

Afgelopen maandag was ik op het seminarie in Doorn, op Nieuw-Hydepark waar de eerstejaars van de predikant master bij elkaar waren gekomen voor de eerste cursus rondom Roeping en Beroep.

Het was mooi om te zien en te ervaren dat zij heel bewust kiezen voor deze master. Niet dat iedereen er nu meteen op uit is om predikant te worden ('gelukkig hebben we er nog drie jaar voor om te kijken of dat werkelijk mijn weg is', verzuchtte er iemand). Maar ze hebben wel een eigen inzet om iets te doen met wat de een voluit 'roeping' zou noemen en de ander daar wat voorzichtiger terminologie gebruikt.

Een stapje dichterbij huis;

op de Oudegracht, waar we als EUG onze activiteiten hebben en we in goede harmonie met de zusters Augustinessen samenwonen, komt er heel binnenkort een leefgemeenschap.

Ik weet eigenlijk niet of iedereen hier daarvan op de hoogte is... Inmiddels heeft er een artikel gestaan in het AD en ben ik al gebeld door RTV Utrecht...

Vijf studenten gaan wonen in wat het gastenverblijf was van de zusters. Zij gaan daar een leefgemeenschap vormen en zullen een aantal dagdelen per week besteden aan wat we genoemd hebben: missionair diaconaal werk. Inzet bij projecten in de stad, bij het studentenpastoraat, in Wijk C, bij de zusters zelf.

Samen met ds Wim Vermeulen van de Jacobikerkerk heb ik dit plan bedacht, of is het eigenlijk al pratend ontstaan, en wij hebben dus ook gesprekken gevoerd met een heel aantal studenten om te vragen hoe zij aankijken tegen zo'n soort manier van samenleven. Bijzonder om te zien en mee te maken hoe deze jonge mensen bewust willen kiezen voor een leven met elkaar en zich graag vrijwillig willen inzetten voor mensen in hun omgeving. Voor allen geldt dat ze zich er op de een of andere manier toe geroepen voelen. Soms tegen de stroom in van de mensen om hen heen die nooit voor zoiets zouden kiezen of ook nog best een beetje zoekend naar hoe dit voor hen in hun leven zal gaan werken.

Al deze ervaringen drongen zich op toen we bezig waren met de voorbereiding van deze viering. Het ziet er meestal niet uit als een enorme worsteling, zoals Jeremia het verwoordt.

Maar het gaat allemaal niet zonder slag of stoot.

Je denkt wel drie keer na voordat je kiest voor het predikantschap of voor zo'n leefgemeenschap.

Want kiezen voor zoiets, of gehoor geven aan een verlangen om vanuit je geloof hier concreet mee aan de slag te gaan, op welke manier dan ook, dat is best heel wat. Zeker in een samenleving waarin we haast tot op het bot gesecculariseerd zijn. Waarin het soms lijkt alsof geloof in dat het anders kan, alsof vertrouwen weg lijkt te sijpelen en er alleen nog maar gesproken kan worden in agressieve taal.

Jeremia worstelt er in zijn eentje mee. Hij is de profeet die het gevoel heeft helemaal alleen te staan. En vanuit zijn eigen gevoel toch niet anders kan dan toch maar spreken vanuit de Rechtvaardige, de Barmhartige, de Bevrijder.

In je eentje is het moeilijk. Als je enige bent in je klas of in college die bewust iets doet met geloof of levensbeschouwing. Als je de enige bent op je werk en je er met je collega's niet over begint, want wat zullen ze er wel niet van denken.

Op de Universiteit Utrecht is er het initiatief: de Cruxmeeting. Een keer per twee maanden komen mensen die zichzelf, soms met schroom, soms enthousiast gelovig noemen om met elkaar te spreken over wat dit voor hen betekent en hoe ze er mee omgaan in hun werk. Dat zijn heel inspirerende bijeenkomsten. Mensen herkennen in elkaars verhalen hun eigen ervaringen en kunnen elkaar daarin ondersteunen.

We komen hier bij elkaar, in deze kerk. Om elkaar te ontmoeten. Om bemoedigd te worden en om te bemoedigen.

Het is goed om die gemeenschap te voelen. Niet zozeer als een schild tegenover de boze buitenwereld. Maar wel om je op te laden, ervaringen te delen, te weten dat je niet in je eentje rondloopt met vragen en twijfels.

In een serie avonden 'Bevlogen aan het werk' zullen we dit najaar hier ook bewust aandacht aan besteden.

We hebben gekozen voor een lied na de stilte dat op een andere manier tekst geeft aan wat ons zoal kan bezighouden. Dat is wat aarzelender misschien dan zoals Jeremia het verwoordt, maar we leven dan ook in een andere tijd en gebruiken andere woorden.

Duidenderwijs, maar toch, vanuit een verlangen gehoor te geven aan een stem,

dat het zo moege zijn.